

કોઈ પણ દેખાઈ જાયતો...

- * સ્વભાવ અત્યંત ખરાબ હોવા છતાં સહનશીલ બનીને ઉમરે પહોંચેલા પોતાનાં સાસુ-સસરાની સુંદર સેવા કરી રહેલ પુત્રવધૂ.
- * મોજશોખની તમામ અનુકૂળતાઓ હોવા છતાં એ માર્ગે સંપત્તિનો દુર્વ્યયન કરતાં, ગરીબોનાં આસું લુંછવા માટે સંપત્તિનો સદેપ યોગ કરી રહેલ નવયુવક.
- * વાસના પૂર્તિની તમામ અનુકૂળતા હોવા છતાં મનને સત્વશીલ બનાવીને પોતાની પવિત્રતાને અકબંધ રાખી રહેલાં યુવક અને યુવતી.
- * પત્નીની ચામડી પર અચાનક પ્રગટી ગયેલા સફેદ ડાઘને જોવા છતાં ય અન્ય સ્ત્રી પાછળ ભટકવાનો વિચાર સુદ્ધાંન કરનાર ખાનદાન પતિ.
- * આમાંના કોઈ પણ તમને દેખાઈ જાયતો તુર્તવંદન કરવા અમને જણાવવા વિનંતિ અમે હાથ જોડીએ છીએ.

અમારે ઈનામ આપવું છે...

શિક્ષણના ભયંકર જંગલમ
બાબાનું બાળપણ ગુમ થઈ ગયું છે
ટી.વી. પર આવતી સિરિયલોની ભુલભુલામણીમાં
દીકરીની પવિત્રતા ગુમ થઈ ગઈ છે.
બુદ્ધિની જ બોલબોલાવાળા યુગમાં
હૃદયની નિર્દોષતા ખોવાઈ ગઈ છે.
સ્પર્ધાના આજમાનામાં
મૂલ્યો ગુમ થઈ ગયા છે.
જાહેરાતોના આબજારમાં
વિચારશક્તિ અને વિવેકશક્તિ બંને
ગુમ થઈ ગયા છે.
શોધી લાવનારને મોં માગ્યું
ઈનામ આપવાની અમારી તૈયારી છે.

પપ્પાશું બોલશે?

ખુરસી હવે કામમાં નથી આવતીને? કાઠી નાખો!
મશીન હવે ચાલતું નથીને? કાઠી નાખો!
કપડાં નકામાં થઈ ગયા છે ને? કાઠી નાખો!
વૃદ્ધાવસ્થાના કારણે નોકર હવે કામ નથી કરતોને? રજા આપી દો!
ગાયદૂધ આપતી બંધ થઈ ગઈ છે ને? કતલખાને મોકલી આપો!
મમ્મી-પપ્પાનકામા (?) થઈ ગયા છે ને? વૃદ્ધાશ્રમમાં મોકલી આપો!
કદાચ ભર્યુવાન વયે દીકરાને લકવો લાગી જશે તો
એના પપ્પાશું આશ્વેદો બોલી શકશે? 'કાઠી નાખો.'

જાહેર ચેતવણી...

અમારી જીવનકંપનીમાં વરસોથી મેનેજરની સ્થાને રહેલ દુર્બુદ્ધિને

અમે કંપનીમાંથીકાયમ માટેછૂટીકરી છે
 એની લાગતા-વળગતાઓએનોંધતો લેવી જ
 પરંતુએનેપોતાનીજીવનકંપનીમાંનોકરીઆપવાઈરછનારને
 અમે ચેતવણીઆપીએછીએકેએને
 તમારીજીવનકંપનીમાંસ્થાનઆપતાપહેલાં
 લાખ વારવિચારકરજો,
 કારણકેજીવોસાથેદુશ્મનાવટપેદાકરાવતારહેવાનો
 એનોહલકટ સ્વભાવ છે,
 ઉપકારીઓસામે બળવોકરતારહેવાની
 એનીકનિષ્ટતામ મનોવૃત્તિ છે
 એઆત્માનેદુર્ગતિમાંરવાનાકરીદેવાસિવાય
 બીજાએકેયમાંએનેરસનથી.
 અમારોઆ અનુભવ તમારો અનુભવ નબનીરહે
 એવી અમારીઅંતરનીઈચ્છા છે.

કોઈ મનેસહાયકરશો?...

ટ્રાફિકનાસિગ્નલ પરની લાલ લાઈટગમે કેનગમે,
 ત્યાંગાડી ઊભી રાખી દેનાર માણસ
 પોતાનેઅનેપોતાનીગાડીનેસલામત રાખી જ દે છે.
 આયુધ્યનાસિગ્નલ પરની પ્રભુની નવિચારવારૂપ,
 નબોલવારૂપઅનેનકરવારૂપ લાલ લાઈટ મનેગમે કેનગમે,
 હુંજેત્યાં જ ઊભો રહીજઈશતો મારાજીવનને
 અને મારાઆત્માને અચૂકસલામત રાખી શકીશ.
 મારાઅંતરમાંસમ્યક્ સમજણના પ્રગટેલા
 આ ભંડાર પરનાદીપકનેહું અખંડ દીપકબનાવીદેવા માગુંછું.
 કોઈ મનેસહાયકરશો?

મનેકોઈ મદદ કરશો?...

મનમાં છે, વિચારોનો ભાર
 આંખમાં છે, સપનાંઓનો ભાર
 હૃદયમાં છે, કલ્પનાઓનો ભાર
 મનમાં છે, તૃષ્ણાનો ભાર.
 દિલમાં છે, ઈર્ષ્યાનો ભાર.
 જીભ પર છે, પરનિંદાનો ભાર.
 આટઆટલાજાતજાતના ભાર ઊંચકીનેજીવાતી
 જિંદગીમાંહું પ્રસન્નતાન અનુભવી શકતોહોઉં
 એમાંકોઈનવાઈનથી, મારેઆ ભારને ઉતારી નાખવો છે.
 મનેકોઈ મદદ કરશો?....

ડોક્ટરનું સરનામું જોઈએ છે....

ગાંઠશેરડીમાં, ત્યાં રસન મળ્યો.
ગાંઠદોરામાં, એસોયમાં પરોવાઈન શકાયો.
ગાંઠગળામાં, એતંદુરસ્તનરહી શક્યો.
ગાંઠ રૂમાલમાં, એકાંઈઝીલીન શક્યો.
મારા મનને મેં તપાસ્યું છે.
ત્યાં મને વ્યક્તિઓ પ્રત્યે બંધાઈ ગયેલ દુશ્મનાવટની
પુષ્કળ ગાંઠો દેખાઈ છે.
તાત્કાલિક મારે આતમામ ગાંઠોનું ઓપરેશન કરાવી
લેવું છે કારણકે આ ગાંઠોએ જ મારા જીવનને
રસહીન, ધર્મહીન અને ઉત્સાહહીન કરી નાખ્યું છે.
ઓપરેશન કરી શકનાર ડોક્ટરનું સરનામું જોઈએ છે.

પાગલપનથી મુક્ત કરનાર ડોક્ટરની જરૂર છે...

સંપતિએ મને જવાબ આપ્યો છે એટલેકથી.
ક્રોધે મને જવાબ આપ્યો છે બ્લડપ્રેસરથી.
અપેક્ષાઓએ મને જવાબ આપ્યો છે અશાંતિથી .
ખ્યાતિની ભૂખે મને જવાબ આપ્યો છે અનિદ્રાથી.
પ્રથમનંબર પર જ રહેવની ભૂખે મને જવાબ આપ્યો છે અલ્સરથી અને
વાસનાની જાલિમ ભૂખે મને જવાબ આપ્યો છે એઈડ્ઝથી.
આતમામ પ્રકારના પાગલપનથી મારે મુક્ત થવું જ છે.
કોઈ ડોક્ટર છે?

અત્યારે એક તલાશ છે....

હું મૂરખ હતો, શિક્ષણે મને ચાલાક બનાવ્યો.
હું પવિત્ર હતો, ટી.વી. ની સિરિયલોએ મને પરિપક્વ (?) બનાવ્યો.
હું સંતોષી હતો, જાહેરાતોના જંગલે મને અતૃપ્ત બનાવ્યો.
હું ભોળો હતો, સમાજે મને હોશિયાર બનાવ્યો.
હું શ્રમવાન હતો, બુદ્ધિજીવીઓએ મને ક્રાંતિકારી (?) બનાવ્યો.
હું ભક્ત હતો, વિજ્ઞાને મને સ્નાતક (?) બનાવ્યો.
હું માણસ હતો, રાજનેતાઓએ મને મશીન (?) બનાવ્યો.
હું અત્યારે એવા કોઈ હાથની તલાશમાં છું કે, જે હાથ મને સજ્જન બનાવી દે.

અસંભવ

રેતીમાં ખેતી? અસંભવ!
આગમાં શીતળતા? અસંભવ!
સર્પની દાઢમાં અમૃત? અસંભવ!
કરિયાતામાં મીઠાશ? અસંભવ!
વિષમાં જીવન? અસંભવ!

આ સમજ તોહુંજેમ જેમ પુષ્પબનતોગયોછું
તેમતેમ મારામાંઆવતીગઈ છે પરંતુ
'પદાર્થમાં સુખ? અસંભવ!'ની પ્રભુની વાત
આજેય મારી સમજનોવિષયબનીનથી.
હું ખૂબ દુઃખી છું.

હિંમતકેળવવા માટે...

મનેદારૂનીબોટલનીઓફરકરનારને, હુંનાનપાડીશક્યો.
ગંદીફીલ્મ જોવાનુંઆમંત્રણજેણેપણ મનેઆપ્યું, એનેહુંનાનપાડીશક્યો.
કલબમાંજુગાર રમવાજેપણ મને લઈ ગયો, એનેહુંનાનપાડીશક્યો.
ગલતરસ્તોટૂંકા સમયમાંઅતિઝડપથીપૈસાબનાવી લેવાની મિશ્રનીવાતને,
હુંનાનપાડીશક્યો.

આજે મનેખ્યાલ આવે છે કેઆવાંબધાંકનિષ્ટતમ
પરિબળોનેનાપાડવાની હિંમતકેળવવા માટે
અંતરમાં શ્રેષ્ઠતમ પરિબળો માટે 'હા' પાડવાની
હિંમતકેળવી ચૂક્યુંહોયએવું મનજોઈએ છે કેજે મારીપાસેનહોતું.

કચરાનોસફાયો

અતરનીબાટલી મેં ગટરમાંક્યારેય ખાલી કરીનથી,
સંપત્તિનુંરોકાણકચરામાં મેં ક્યારેયકર્યુંનથી,
પાંચ લાખની ગાડીમાં મેં ગંદવાડક્યારેય ભર્યો નથી
પણ મારું મન?
વાસનાનીગટરમાં, લોભના કચરામાંઅને
દુશ્નાવટવૃત્તિનાગંદવાડમાં જ મેં વરસોથીરોકીદીધું છે.
એનું જ આપરિણામ છે કેઆજે મારાજીવનમાં
દોષોનીદુર્ગંધકલ્પનાતીતહદે પ્રસરીગઈ છે.
હું ચાહુંછુંએવીઆગકેજેઆદુર્ગંધનાવાહક
એવા કચરાનોસફાયોકરીને જ રહે.

કોઈરહેમ કરશો?

હું શ્રીમંતછુંએ કર્મસત્તાની મહેરબાની છે.
હુંબળવાનછુંએ કર્મસત્તાનીઉદારતા છે.
હુંસફળ છુંએ કર્મસત્તાનીદેણગી છે.
હુંવિદ્વાનછુંએ કર્મસત્તાનીરહેમ છે.
હુંસતાધીશછુંએ કર્મસત્તાની મહેર છે.
મારેતોસજ્જનબનવું છે, સંતબનવું છે,
સરળ બનવું છે, ઉદારબનવું છે, પરોપકારીબનવું છે,

યાવત્પરમાત્મા બનવું છે.
ઓ ધર્મસત્તા! મારાપરરહેમ કરશો?

આત્મનિરીક્ષણ

મનેકોઈએ 'ઉદાર' કહ્યો, મને ખૂબ ગમ્યું.
મનેકોઈએ 'પવિત્ર'નુંવિશેષણઆપ્યું, હુંઅત્યંતઆનંદિતથઈગયો.
મનેકોઈએ 'સત્યવાદી'નુંસર્ટીફિકેટઆપ્યું, મારાઆનંદનોપારનરહ્યો.
મનેકો'કે 'સરળ' જાહેરકર્યો, મારીરોમરાજીવિકસ્વરથઈગઈ.
મનેકો'કે '૪૨૦'ના વિશેષણથીનવાજ્યો, હુંઆવેશમાંઆવીગયો
મનેકોકે 'દંભી' જાહેરકર્યો, હુંએનાપરતૂટીપડ્યો.
મનેકોકે'વ્યભિચારી'નીગાળ દીધી, હું સમસમી ગયો.
મેં આત્મનિરીક્ષણકર્યું.
જેવિશેષણોમાં મનેઆનંદથયોહતોએબધાય ખોટા હતા.
જેવિશેષણોમાંહુંઆવેશમાંઆવીગયોહતોએબધાયસાચા હતા.